

Ewaluacja polskiej współpracy rozwojowej

realizowanej za pośrednictwem MSZ RP

w latach 2012–2015

PALESTYNA

Celem badania ewaluacyjnego była ocena efektywności, trwałości, użyteczności oraz trafności polskiej pomocy rozwojowej udzielanej w latach 2012–2015 w Palestynie (Strefa Gazy i Zachodni Brzeg Jordanu) oraz sformułowanie na tej podstawie rekomendacji.

Zastosowana metodologia

Główny element ewaluacji stanowiły badania terenowe:

- wywiady z głównymi aktorami procesu po stronie administracji i 3-go sektora,
- ankiety z uczestnikami projektów, zrealizowane w Palestynie,
- badania etnograficzne,
- pogłębiona analiza 8 projektów.

Inne zastosowane metody:

- analiza danych zastanych,
- panele ekspertów,
- analiza SWOT,
- studia przypadków – 5 studiów przypadku, w tym 2 poddane pogłębionej analizie,
- benchmarking (analiza porównawcza) → Wielka Brytania.

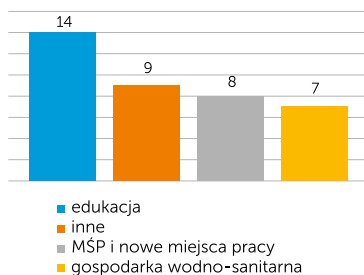
Najważniejsze kryteria wyboru kraju do benchmarkingu

- członkostwo w Komitecie Pomocy Rozwojowej OECD
- znaczenie donatora dla beneficjenta
- istnienie agencji ds. pomocy rozwojowej
- sposób monitorowania pomocy

W latach 2012–2015 ze środków polskiej pomocy rozwojowej zrealizowano w Palestynie łącznie 38 projektów, z tego:

- 8 projektów w 2012 r.
- 10 projektów w 2013 r.
- 11 projektów w 2014 r.
- 9 projektów w 2015 r.

Projekty w Palestynie – tematycznie

Źródło: Opracowanie własne

Wyniki badania

Wyniki badania wskazują na wysoką efektywność polskiej pomocy rozwojowej.

- Projekty i ich efekty są pozytywnie oceniane przez beneficjentów i uczestników działań projektowych.
- Z reguły udaje się zachować trwałość projektów, zwłaszcza infrastrukturalnych, głównie dlatego że są one dostosowane do potrzeb beneficjentów.
- Sukces realizowanych projektów to również efekt współpracy ze sprawdzonym partnerem lokalnym.

Stosowanie zasady partnerstwa (ownership/empowerment) oraz realizacja wsparcia według modelu partycypacyjnego pozwalają na trafne dopasowanie polskiej pomocy rozwojowej do kontekstu i potrzeb lokalnych.

Głównymi czynnikami warunkującymi **trwałość** polskich projektów są:

- ⇒ dopasowanie do rzeczywistych potrzeb beneficjentów (np. dofinansowywanie rozszerzania już prowadzonej działalności),
- ⇒ wymóg wniesienia przez beneficjentów choćby niewielkiego wkładu własnego,
- ⇒ szybko widoczne pierwsze efekty → element motywacyjny,
- ⇒ stały kontakt z beneficjentami po zakończeniu realizacji projektów w celu wsparcia dalszych działań.

Polska pomoc rozwojowa w Palestynie

MOCNE STRONY

- ⇒ widoczne i trwałe efekty bezpośrednio realizacji projektów
- ⇒ spójność założeń i celów projektów z uwarunkowaniami kraju
- ⇒ łatwość nawiązywania kontaktów oraz duża dostępność przedstawicieli polskich organizacji/institucji dla beneficjentów wsparcia i lokalnych organizacji partnerskich
- ⇒ profesjonalizm działań placówki dyplomatycznej
- ⇒ duże doświadczenie organizacji pozarządowych z realizacji projektów rozwojowych w innych krajach, przektadalne na warunki Palestyny
- ⇒ elastyczne zasady realizacji projektów (możliwość modyfikacji sposobów wdrażania projektów)
- ⇒ duża „rozpoznawalność” polskiej pomocy rozwojowej na poziomie lokalnym

Pomimo pozytywnych opinii na temat instytucji zaangażowanych w polską pomoc rozwojową, współpraca z innymi donatorami jest utrudniona ze względu na ograniczenia finansowe (małe projekty) oraz brak wieloletniego finansowania (krótki okres realizacji inicjatyw działań rozwojowych).

Wyniki badania wskazują także na konieczność dalszego rozwoju systemu monitorowania i ewaluacji efektów (rezultatów długoterminowych) Polskiej Pomocy.

Polska pomoc rozwojowa w Palestynie

SŁABE STRONY

- ⇒ rozproszenie wsparcia
- ⇒ realizacja małych projektów (trudniejsze uzyskiwanie szerszych i długoterminowych efektów interwencji, w tym wizerunkowych w skali kraju i regionu)
- ⇒ doraźność, brak stałej obecności polskich organizacji na miejscu,
- ⇒ brak widocznych efektów synergicznych projektów
- ⇒ niedostateczna koncentracja działań promocyjnych i informacyjnych na prezentacji rezultatów
- ⇒ słabo rozwinięta współpraca z sektorem prywatnym
- ⇒ niewystarczająca rozpoznawalność polskiej pomocy rozwojowej w Polsce

Pozostałe bariery:

- ⇒ brak synergii z innymi projektami w ramach polskiej pomocy rozwojowej oraz z działaniami innych darczyńców,
- ⇒ skomplikowana sytuacja polityczna wpływająca na trwałość projektów.

Analiza potencjału polskich organizacji realizujących pomoc rozwojową w Palestynie pokazuje, że są one przygotowane do zaangażowania się w większe inicjatywy.

Polska pomoc rozwojowa w Palestynie

SZANSE

- entuzjazm, zaangażowanie oraz wysoki poziom mobilizacji lokalnych organizacji partnerskich i beneficjentów wsparcia
- wysoka świadomość korzyści z działań prorozwojowych wśród beneficjentów wsparcia
- duża kreatywność i innowacyjność oraz elastyczność działania beneficjentów
- otwarcie polskich organizacji/institucji na współpracę z innymi donatorami (krajami oraz organizacjami międzynarodowymi)

Główne rekomendacje

Rekomendacje strategiczne (kwestie systemowe):

- zwiększenie nakładów na polską pomoc rozwojową,
- realizacja mniejszej liczby projektów, ale z wyższym budżetem i ograniczonych do wybranej specjalizacji,

- zwiększanie wsparcia dla projektów z obszaru przedsiębiorczości,
- przekazanie przez MSZ zadań związanych z wdrażaniem polskiej pomocy rozwojowej instytucji zewnętrznej (publicznej lub prywatnej),
- większa koncentracja Systemu Małych Grantów na zadaniach strategicznych w obszarze polskiej pomocy rozwojowej i szukanie możliwości współpracy z innymi dawcami pomocy,
- wzmocnienie ewaluacji, w szczególności w zakresie oceny efektów (rezultatów długoterminowych projektów).

Rekomendacje operacyjne:

- zwiększenie synergii inicjatyw dzięki rozwijaniu komplementarności projektów w stosunku do działań innych donatorów,
- wprowadzenie zmian w organizacji wizyt monitoringowych,
- przegląd procedur w celu szybszego uruchamiania projektów w danym roku budżetowym,
- uwzględnianie wpływu lokalnych konfliktów na wdrażanie - przygotowanie przez wnioskodawców modelu zarządzania ryzykiem,
- przy ocenie projektów dodatkowe premiowanie czynników zwiększających trwałość,
- aktywniejsze promowanie rezultatów projektów,
- zwiększenie wykorzystania różnych mediów dla promocji polskiej pomocy rozwojowej.

Raport z badania dostępny jest na stronie internetowej MSZ → www.polskapomoc.gov.pl

Badanie realizowane było przez Fundację Idea Rozwoju w okresie czerwiec–grudzień 2016 r.

Fundacja IDEA Rozwoju

Wierzbica 57b, 05-140 poczta Serock

@ → biuro@ideaorg.eu

WWW → www.ideaorg.eu